

Τοιοτοτρόπως τὸ ἐξωτερικὸν ἐμπόριον συντρέχει ὁμοῦ μετὰ τὸ ἐσωτερικὸν εἰς τὸ νὰ καθιστᾷσι πλέον γόνιμον τὴν ἀνθρωπίνην ἐργασίαν, ἥτις εἶναι ἡ πηγὴ παντὸς πλούτου· καὶ αὐτὰ τὰ δύο ὁμοῦ ἡνωμένα ζωογονοῦν καὶ ἀναπτύσσουσιν τὴν βιομηχανίαν εἰς ὑπέρτατον βαθμόν, ἢ, διὰ τὸ νὰ εἴπω καλῆτερον, οἱ λοιποὶ κλάδοι αὐτῆς, ἥγουν ἡ γεωργία καὶ ἡ χειροτεχνία, μηδενίζονται καὶ ἐξαλείφονται τρόπον τινὰ χωρὶς τῆς συνδρομῆς τοῦ ἐμπορίου.

Ὅχι μόνον ὡς πρὸς τὴν βιομηχανίαν καὶ εὐπορίαν, ἀλλὰ καὶ ὡς πρὸς τὸν φωτισμὸν καὶ ὡς πρὸς τὸ ἠθικὸν τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν πολιτειῶν, ἔχει ἄμεσον ἐπὶρρόην.

Διὰ τῶν σχέσεων, τὰς ὁποίας τὸ ἐμπόριον συγκροτεῖ ἐξ ἀνάγκης μεταξὺ ἐθνῶν καὶ ἰδιωτῶν, ευκολύνει τὴν διάδοσιν τῶν φώτων ἀπὸ τόπον εἰς τόπον καὶ ἀπὸ ἔθνους εἰς ἔθνος· καὶ ἡ διάδοσις αὕτη ἐπιφέρει παμπόλλους ἐφευρέσεις, πρὸς τὰς ὁποίας ἐξαιρέτως τὸ ἐμπόριον διεγείρει ἰσχυρὰν κλίσιν, ἐπειδὴ, ὅταν ἕκαστος γνωρίζῃ ὅτι δι' αὐτοῦ θέλει προκυβεῖν ἐκ τῆς ἀνακαλύψεώς του ὅλον τὸ δυνατόν ὄφελος καὶ πρὸς ἑαυτὸν καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους, ἐνισχύεται τότε εἰς τὸ νὰ ἀνακαλύπτῃ καὶ νὰ τελειοποιῇ.

Παρομοίως τὸ ἐμπόριον, ὅστις εἶναι ὁ μόνος ἀληθὴς δεσμὸς μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν ἐθνῶν, τείνει θαυμασίως, ὡς παρατηρεῖ ὁ Μοντεσκιῶς, εἰς τὸ νὰ ἡμερῶν τὰ ἥθη των, καὶ νὰ ἀναπτύσῃ δραστηκώτατα μεταξὺ αὐτῶν ἐκεῖνα τὰ σπέρματα τῆς συμπαθείας καὶ εὐδιαθεσίας, τὰ ὁποῖα ἡ φύσις ἐνέσπειρεν εἰς τὴν καρδίαν ἑκάστου πρὸς τοὺς ὁμοίους του. Διὰ τοῦ ἐμπορίου ὁ ἀνθρωπος λαμβάνει ἀκαταπαύστους ἀφορμὰς, καὶ αἰσθάνεται τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ καλλιεργῇ καὶ περιθάλλῃ τὴν φιλίαν τῶν ἄλλων, μετὰ τοὺς ὁποίους εὐρίσκειται εἰς ἀδιάκοπα συναλλάγματα· δι' αὐτοῦ καὶ τὰ ἔθνη συσχετίζονται, συναισθάνονται τὴν χρεῖαν τὴν ὁποίαν ἔχουν τὸ ἐν τοῦ ἄλλου, καὶ οὕτω φέρονται καὶ ἀκουσίως αὐτῶν εἰς τὸ νὰ ζῶσιν εἰρηνικῶς μεταξὺ των. Παρεκτὸς δὲ τούτου ἡ φιλεργία καὶ ἡ εὐταξία συνιστοῦν τὰ κεφαλαιώδη τοῦ ἐμπορίου προσόντα· καὶ ὅστις συνοικεῖται μετὰ τοιαύτας ἔξεις καὶ κλίσεις, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ μὴ ἀποβαίνει ὠφελίμος εἰς τὴν κοινωνίαν, καθὼς καὶ ὁ λαὸς, ὅστις σύγκειται ἀπὸ τοιαῦτα μέλη, νὰ μὴ εὐνομῇται καὶ εὐδαιμονῇ.

Τὸ ἐμπόριον, ἐν ἐνὶ λόγῳ, πανταχοῦ διαχύνει αἰσθημάτων εὐμενῆ καὶ εἰρηνοποιᾶ, καὶ εἰς τοὺς ἀνθρώπους καὶ εἰς τὰς πολιτείας, καὶ εἰς τὰς μεταξὺ τῶν ἐθνῶν σχέσεις· καὶ καθὼς τὸ κατακτητικὸν πνεῦμα διεγείρει πολέμους καὶ ταραχάς, τὸ ἐμπόριον κατ' ἐναντίον λογον φέρει εἰς τὴν εἰρήνην καὶ εἰς τὰ ἀκόλουθα αὐτῆς καλά· ὅσον τοῦτο αὐξάνει, εἰς τόσον ἐκεῖνο ὀλιγοστεύει· καὶ θέλει φθάσῃ ἴσως ἡ εὐτυχὴς ἐκείνη ὥρα, καδ' ἦν τὸ ἐμπόριον, θριαμβεῖον ἐντέλῳς κατὰ τῆς μανίας τῶν κατακτητῶν, θέλει ἀντικαταστήσῃ εἰς αὐτάς, καὶ ἐξαλείψῃ τὰς μάστιγας μετὰ τὰς ὁποίας αὐταὶ κατέβλησαν πάντοτε τὴν δυστυχῆ ἀνθρωπότητα.

Τοιαῦτα εἶναι, Κύριοι, ἡ φύσις τοῦ ἐμπορίου, τοιοῦτος ὁ σκοπὸς του, τοιαύτη ἡ ὠφέλεια καὶ τὰ ἀποτελέσματά του. Πολλὰ καὶ ἄλλα ἡδυνάτο τις νὰ προσθήσῃ περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, τοῦ ὁποίου ἡ ὕλη εἶναι ἀνεξάντλητος· ἀλλ' οὔτε ὁ καιρὸς, οὔτε αἱ ἀσθενεῖς δυνάμεις μου, οὔτε τὸ μεγαλεῖον τοῦ ὑποκειμένου, μετὰ τὸ συγχωροῦν. Πρὸς τί, μ' ὅλα ταῦτα, ἤθελον χρειασθῇ τὰ περαιοῦν, ὅταν ἔχωμεν ἐνώπιον ἡμῶν μυρία παραδείγματα, ψηλαφητῶς ἀποδεικνύοντα ὅτι εἰς μάτην ἤθελε σπουδάσειν νὰ παραστήσῃ ἀνθρώπινος γλῶσσα; Διὰ τὸ μὴ ἀναφέρω τὰς ἀρχαίας ἐκεῖνας πόλεις, τὴν Κόρινθον, Τύρον, Καρχηδόνα, καὶ τὰς λοιπὰς ὅσαι ἐκ τοῦ μηδενὸς ὑψώθησαν διὰ τοῦ ἐμπορίου εἰς ἀνώτατον βαθμόν πλούτου καὶ εὐζωίας· διὰ τὸ μὴ ἀναφέρω τὰς ἄλλας ἐκεῖνας, αἱ ὁποῖαι ἤκμασαν ἐμπορικῶς κατὰ τὸν μεσαιῶνα καὶ ἀκολούθως· ἀρκεῖ νὰ στρέψωμεν τοὺς ὀφθαλμοὺς τριγύρω ἡμῶν εἰς σύγχρονα παραδείγματα, καὶ θέλομεν ἰδεῖν εἰς μὲν τὸ ἐν ἡμισφαίριον τὴν Ἀγγλίαν περιζώνουσιν τὴν οἰκουμένην μετὰ τὸ ἐμπόριόν της, καὶ φθάσασιν δι' αὐτοῦ εἰς τὸν κολοφῶνα τῆς δόξης καὶ εὐτυχίας· εἰς δὲ τὸ ἄλλο τὴν Ἀγγλαμερικὴν, προοδεύουσιν καὶ αὐτὴν γιγαντιαίως διὰ τοῦ ἐμπορίου (καὶ δι' ἄλλων βέβαια μέσων τὰ ὁποῖα συνοδεύουν πάντοτε τὸ ἐμπόριον) εἰς τὴν ὁδὸν τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῆς εὐδαιμονίας. Ἀλλὰ τίς ἡ χρεῖα νὰ προσφεύγωμεν εἰς τὰ ξένα, ὅταν μᾶς παρίστανται ἐντὸς τῆς Ἑλλάδος αἱ πρὸ ὀλίγου εὐτυχέσταται διὰ μόνου καὶ μόνου τοῦ ἐμπορίου νῆσοι, Ἵδρα, Χίος, Σπέτσαι, καὶ λοιπαί· ὅταν, τέλος πάντων, κεῖται πρὸ ὀφθαλμῶν μας ἡ ἐξαίσιος αὕτη πόλις, ἡ δικαίως ὀνομασθεῖσα πόλις τοῦ Ἑρμοῦ, εἰς τὴν ὁποίαν ἐφιλοτιμήθη ὁ πολιοῦχος της οὗτος νὰ ἀποδείξῃ ὅλην αὐτοῦ τὴν θεῖαν τῶντι δύναμιν, πόλις, ἥτις ἀνεγερθεῖσα ἀπὸ τὰ ἐρείπια δυστυχῶν ἄλλων πόλεων, θυμάτων τοῦ βαρβαρισμοῦ καὶ τῆς τυραννίας, ὑψώθη ὡς διὰ θαύματος ἐν ῥοπῇ ὀφθαλμοῦ εἰς τὸν ἀπίστευτον βαθμὸν τοῦτον τῆς εὐτυχίας· πόλις, ἐν ἐνὶ λόγῳ, ὅπου δὲν εἶναι ὑπερβολὴ νὰ ἐκφωνήσῃ τις, ὅτι τὸ ἐμπόριον, παλαῖον ἐναντίον μυρίων κινδύνων καὶ ἐμποδίων, ἡδυνήθη νὰ μετατρέψῃ πέτρας καὶ βράχους εἰς χρυσὸν καὶ ἄργυρον! —Κ. ΠΛΑΤΥΣ.

Ο ΑΛΙΑΕΤΟΣ ΛΕΥΚΟΚΕΦΑΛΟΣ, Η ΦΑΛΑΚΡΑΕΤΟΣ.

ΤΗΝ ἐπομένην ζωγραφὴν περιγραφὴν τοῦ Φαλακροῦ ἢ Λευκοκεφάλου Ἀετοῦ, καὶ τῶν ληστρικῶν αὐτοῦ ἔξεων, ἀποσπῶμεν ἐκ τοῦ τετάρτου τόμου τῆς Ἀμερικανῆς Ὀρνιθολογίας τοῦ Οὐίλσονος.

Εἰς τὸν περιβόητον καταρράκτην τοῦ Νιαγάρα* καταφεύγουσι πάμπολλα, τῶν ἀρπακτικῶν ὀρνέων, τόσον διὰ τοὺς ἐκεῖ προμηθευομένους ἰχθύς, ὅσον διὰ τὰ πολυπληθῆ πτώματα σκιοῦρων, δορκάδων, ἄρκτων, καὶ διαφόρων ἄλλων ζώων, τὰ ὁποῖα, τὸν ποταμὸν ζητοῦν-

* Ἴδε Ἀποθ. Τόμ. Β'. Σελ. 62.

τα νὰ διαβῶσιν ἄνω τοῦ καταρράκτου, ἔλκονται εἰς τὸ ρεῦμα, καὶ κατακρημνίζονται εἰς τὸν φοβερὸν κόλπον, ὅπου, μεταξύ τῶν βράχων οἵτινες περιορίζουσι τὰ ὀρμητικὰ ὕδατα, παρέχουν ἀφθονον εὐωχίαν εἰς τὸν γύπα, τὸν κόρακα, καὶ τὸν Φαλακράετον, τὸ ὑποκείμενον τῆς προκειμένης περιγραφῆς.

Τὸν ὄρνιν τοῦτον πρὸ πολλοῦ γνωρίζουν οἱ φυσικοῖστορικοὶ, καθὼ καὶ εἰς τὰς δύο ἡπείρους ὑπάρχοντα, συναντώμενον δὲ κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἦττον ἀπὸ ὑψηλότατον βόρειον πλάτος μέχρι τῶν συνόρων τῆς διακεκαυμένης ζώνης, ἀλλ' ὡς ἐπιτοπλεῖστον εἰς τὰ παραθαλάσσια, καὶ παρὰ τὰς ὀχθὰς καὶ τοὺς βράχους τῶν μεγάλων λιμνῶν καὶ ποταμῶν μας. Φύσει πεπλασμένος διὰ ν' ἀντέχῃ εἰς τὸ δριμύτατον ψύχος· ζῶν ἐπίσης ἀπὸ τῆς θαλάσσης καὶ τῆς ξηρᾶς τὰ προϊόντα· καὶ τοῦ ἀνέμου αὐτοῦ ταχυπετέστερος· μηδὲν φοβούμενος παρὰ τὸν ἄνθρωπον· καὶ ἀπὸ τὰ αἰθέρια ἴψη ὅπου ἀναβαίνει συμπεριλαμβάνων εἰς ἓν βλέμμα ἀκαταμέτρητον ἑκτασιν δασῶν, ἀγρῶν, λιμνῶν, καὶ ὠκεανοῦ φαίνεται, κατὰ συνέπειαν, πάντῃ ἀδιάφορος εἰς τὰς ἐκ τῶν ὡρῶν τοῦ ἐνιαυτοῦ μεταβολάς· καθότι εἰς ὀλίγα λεπτά ἐμπορεῖ νὰ μεταβῇ ἐκ θέρους εἰς χειμῶνα, ἐκ τῶν κατωτέρων εἰς τὰ ἀνωτέρα τῆς ἀτμοσφαίρας μέρη, τὸ οἰκητήριον ἀτελευτήτου ψύχους, —καὶ ἐκεῖθεν πάλιν νὰ καταβῇ, ὅπου ἀγαπᾷ, εἰς τὰς διακεκαυμένας ἢ τὰς κατεψυγμένας τῆς γῆς χώρας. Εὐρίσκεται λοιπὸν καὶ ὅλας τὰς ἄρας τοῦ ἐνιαυτοῦ εἰς ὅσους τό-

πους ἐκλέγει πρὸς κατοικίαν· οὗτοι δὲ, ὡς προείπαμεν, διὰ τὴν πρὸς τοὺς ἰχθῦς σφοδρὰν αὐτοῦ κλίσιν, εἶναι γενικῶς οἱ μὲ θαλάσσας, ποταμοὺς, καὶ λίμνας γειτονεύοντες.

Προμηθευόμενος τὴν ἀγαπητὴν ταύτην τροφήν, δεικνύει μὲ τρόπον πολὺ ἀξιοσημείωτον τὸ πνεῦμα καὶ τὴν δραστηριότητα τοῦ χαρακτῆρός του, ὅστις εἶναι ἀγριος, στοχαστικὸς, τολμηρὸς, καὶ τυραννικὸς· αἱ ιδιότητες αὗται φαίνονται εἰς ἰδιαιτέρας μόνον περιστάσεις· ἀλλ' ὅσας βάλλει αὐτὰς εἰς ἐνέργειαν, ὑπερβαίνουνσι πᾶσαν ἐνδεότητα. Ὑψηλὰ καθήμενος ἐπάνω εἰς ξηρὸν κλάδον γιγαντιαίου τινὸς δένδρου, ὅθεν τὸν παρυσιάζεται θεωρία ἐκτεταμένη τῆς γειτονικῆς παραλίας καὶ τοῦ ὠκεανοῦ, βλέπει ἀταράχως τὰ κινήματα τῶν διαφόρων καὶ πολυαρίθμων πτηνῶν, ὅσα ὑποκάτω ἐπιμελῶς εἰς τὸ ἔργον αὐτῶν ἐνασχολοῦνται, —τοὺς καταλεύκους λάρους, βραδέως τὸν ἀέρα διασχίζοντας, — νήσας, τὴν ἐπιφάνειαν ἀγεληδὸν διαπλεούσας, —γεράνους σιωπηλοὺς καὶ ἀγρύπνους, εἰς τὰ ἔλη περιφερομένους, —κλαγγῶδεις κόρακας, καὶ ὅλα τὰ πτερωτὰ πλήθη, ὅσα τὴν τροφήν πορίζονται ἀπὸ τὴν εὐμεγέθη ταύτην ὑγρὰν ἀποθήκην τῆς φύσεως. Ὑψηλὰ ὑπεράνω τούτων ὧν ἵπταται εἰς, τὸ σχῆμα τοῦ ὁποίου εὐθὺς στήνει τὴν προσοχὴν του. Ἀπὸ τὸ κυρτότατον αὐτοῦ πέτασμα, καὶ τὸν αἰφνίδιον εἰς τὸν ἀέρα κρεμασμόν, γνωρίζει, ὅτι αὐτὸς εἶναι ἰέραξ ἀλιευτικὸς, προετοιμαζόμενος νὰ πῆσῃ κατὰ τινος ἰχθύος ταλαιπώρου. Ὅλος ἐμφύχως καὶ ζωηρότης, σταθμίζεται ἐπὶ τοῦ κλάδου μὲ πτέρυγας ἡμισανοιγμένας, περιμένων τὸ τέλος. Πρὸς τὰ κάτω, μὲ ταχύτητα βέλους ἐξ οὐρανοῦ, πίπτει τὸ μακρυνὸν τῆς προσοχῆς του ἀντικείμενον, ὃ δὲ βρυγμὸς τῶν πτερύγων αὐτοῦ φθάνει εἰς τὰ ὦτα, ἐνῷ βυθίζεται εἰς τὸ πέλαγος, κάμνων τὰ κύματα ν' ἀφρίζωσιν ὀλόγυρά του! Τὴν στιγμὴν ταύτην πυρόνει τοῦ αἵματός τὸ ζωηρότατον βλέμμα· ἰσάζων δὲ τὸν τράχηλον διὰ πέτασμα, βλέπει τὸν ἰέρακα ἐκ τοῦ ὕδατος ἀνακύπτοντα, μὲ τὸ θῆραμά του ἀγωνιζόμενον, καὶ ἀναβαίνοντα εἰς τὰ ὕψη μὲ περιχαρεῖς καὶ θριαμβευτικὰς κλαγγάς. Αὗται εἶναι τὸ σημεῖον διὰ τὸν ἥρωά μας, ὅστις, χυνόμενος εἰς τὸν ἀέρα, διώκει πάραυτα, καὶ ταχέως προφθάνει τὸν ἀλιευτικὸν ἰέρακα· ἕκαστος προσπαθεῖ μὲ ὅλην αὐτοῦ τὴν δύναμιν νὰ ὑψωθῇ ὑπὲρ τὸν ἄλλον, ἐπιδεικνύοντες εἰς τὰς ἀεροδρομίας ταύτας τὰ πλέον κομψὰ καὶ μεγαλοπρεπῆ κινήματα. Ταχέως προβαίνει ὁ ἀφορτος αἰετὸς, καὶ ἤδη μέλλει νὰ φθάσῃ τὸν ἀντίπαλον· τότε, μ' αἰφνίδιον κλαγγήν, ἀπελπισίας βέβαια, ἀγανακτήσεως καὶ ἁρᾶς, ἀφίνει οὗτος τὸ ὄφάριον· ὁ αἰετὸς, ζυγισζόμενος μίαν στιγμὴν, ὡς διὰ νὰ ὀμματιάσῃ ἐντελέστερον, καταβαίνει ὡς! ἀνεμοστρόβιλος, ἀρπάζει αὐτὸ μὲ τοὺς ὀνυχας πρὶν ἐγγίξῃ τὸ ὕδωρ, καὶ φεύγει σιωπηλῶς εἰς τὰ δάση, ὅπου εὐωχεῖται ἀπὸ τὸ ἀδίκως ἀποκτημένον λάφυρόν του.